Ankenævnet *for* Forsikring

Den 9. januar 2019 blev i sag nr. 92640:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

LB Forsikring A/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring. I klageskema af 10/7 2018 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> [Klageren] var i januar måned 2015 udsat for to skader på sin højre skulder. Første skade skete den 3/1 2015, hvor han væltede på sin cykel og slog højre skulder mod underlaget, og anden skade skete den 19/1 2015, hvor han fik en rensemaskine ned over skulderen, idet den faldt fra en hylde. Begge skader medførte efterfølgende, at han har vedvarende smertegener i skulderen. Skaden anmeldes til forsikringsselskabet (FDM Forsikring A/S). Forsikringsselskabet meddelte forsikringstager, at det varige mén vurderedes til 15%. [Klageren] har således fået udbetalt erstatningssum svarende til 15%. Selskabet anmoder desuagtet om, at der indhentes en udtalelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, som i udtalelse af 8/11 2017 fastsætter det varige mén til 12%. På baggrund af drøftelser mellem skadelidte og forsikringsselskabet anmodes Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om at revurdere sagen særligt henset til, at journalnotater af henholdsvis 12/12 2016 og 7/2 2017 tilsyneladende ikke er indgået i bedømmelsesgrundlaget. Det fremgå særligt af journalnotatet af 12/12 2016, at bevægelsesgraden ikke, som der tilsyneladende tidligere er lagt vægt på, er 80 grader, men kun 45 grader. Det er derfor skadelidtes vurdering, at méngraden bør fastsættes højere svarende til 25%. I udtalelse af 24/1 2018 meddeler Arbejdsmarkedets Erhvervssikring imidlertid, at man fortsat vurderer det varige mén til 12%. I denne udtalelse er også medtaget journalnotaterne af 12/12 2016 og 7/2 2017. Den vejledende udtalelse af 8/11 2017 fastholdes således.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Det, skadelidte ønsker at opnå hos selskabet, er, at der fastsættes en højere méngrad end de 15%, som selskabet har foretaget udbetaling i forhold til. Det er skadelidtes vurdering, at der ikke i tilstrækkeligt omfang lægges vægt på journalnotaterne fra december 2016 og februar 2017, som

klart tilkendegiver, at bevægelsesgraden alene er 45 grader. Det gøres derfor gældende, at méngraden bør være minimum 25%. Det kan hertil anføres, at skadelidte fortsat har store smerter i skulderen, og til belysning heraf vedhæftes journalnotater af 11/6 2018 og journaludskrift fra egen læge af 18/6 2018."

Selskabet har i brev af 23/7 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Denne sag drejer sig om dækningen på en ulykkesforsikring. Vores medlem klager over, at vi ikke udbetaler godtgørelse for en méngrad over 15%.

Vores medlem er kommet til skade med sin skulder ved to ulykkestilfælde; hhv. 3. januar 2015 og 19. januar 2015. Begge uheld er omfattet af ulykkesforsikringen.

Den 30. november 2015 fastsatte vi det samlede varige mén efter de to ulykker.

Ved afgørelsen lagde vi vægt på, at vores medlems tilstand var værre end punkt D.1.5.3. (daglige, belastningsudløste smerter og middelsvært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 90 grader) i méntabellen fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES). Méngraden blev derfor fastsat til 15%, og vi udbetalte godtgørelse svarende dertil.

Vores medlem var uenig i ménfastsættelsen, og vi indhentede derfor en udtalelse fra AES om ulykkernes følger.

Den 8. november 2017 fastsatte AES det varige mén efter begge uheld til 12%. AES har efterfølgende (24. januar 2018) fastholdt, at méngraden er 12%, til trods for at bevægeligheden i skulderen er blevet forringet.

AES siger i udtalelsen af 24. januar 2018, at forværringen af bevægeligheden ikke har årsagssammenhæng til ulykkestilfældene, da bløddelsskader i almindelighed ikke forværres efter tilstanden er blevet stationær. Den forværring, som vores medlem oplever, har derfor ikke relation til ulykkestilfældene, og vores medlem er således ikke berettiget til erstatning for den yderligere nedsatte bevægelighed.

Da ulykkesforsikringen benytter samme praksis som AES ved vurderingen af en personskade, og da AES har fastsat det varige mén til 12%, har vores medlem ikke ret til yderligere erstatning fra sin ulykkesforsikring.

På baggrund af nævnets henvendelse har vi gennemgået sagen på ny. Vi finder imidlertid ikke anledning til at ændre vores afgørelse.

Vi afventer herefter nævnets kendelse."

Klagerens advokat har i brev af 10/10 2018 til nævnet bl.a. anført:

"Klager er ganske uenig i, at der ikke er årsagssammenhæng mellem de bevægelsesindskrænkninger, som bl.a. konstateres af speciallæge i ortopædisk kirurgi […] i december måned 2016, og de

> to ulykkesskader. Det gøres særligt gældende, at der ikke er andre forhold, som skulle have medført nogen forværring af skaden, hvorfor de aktuelle gener og bevægelsesindskrænkninger nødvendigvis må relatere sig til skaderne fra januar 2015.
> …
> Af ovennævnte kontrol af 12/12 2016 fremgår det utvetydigt, at der er en svært nedsat bevægelsesfunktion, som gør, at armen ikke kan bevæges ud over 45[grader], og at min klient ikke har mulighed for aktivt at løfte armen over vandret.
>
> Det, der i det væsentlige har ligget til grund for AES' udtalelser i sagen, har været en bevægelsesfrihed på op til 80%.
>
> En sådan bevægelsesfrihed er på ingen måde til stede i december måned 2016.
>
> Der er intet i sagen, der understøtter, at der skulle være konkurrerende skadesårsager til denne tilstand i 2016, og det fastholdes derfor, at min klients méngrad er på mindst 25%."

Selskabet har i brev af 17/10 2018 til nævnet bl.a. anført:

> "Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er bekendt med, at der er indtrådt en forværring i bevægeligheden siden speciallægeundersøgelsen den 23, november 2015, men har den 24. januar 2018 fastslået, at der ikke er årsagssammenhæng mellem forværringen og ulykkestilfældene.
>
> Vi fastholder derfor, at vores medlem ikke er berettiget til erstatning udover de 15%, vi allerede har betalt."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen, hvoraf nogle gengives nedenfor.

Af journalnotat fra egen læge fremgår bl.a.:

> "**19 01 2015 Tp: Continuation diagnose** […]
> Smerter i hø arm, ømhed af muskulaturen, ikke mistanke om knogleskade. Er væltet på cykel 3/1, faldt ned på hø skulder. Har idag yderligere fået en slibemaskine ned over hø skulder. Lab. evt til fys.
>
> **24 04 2015 Continuation** […]
> L92 Rotator cuff syndrom
>
> Fortsat svære smerter i hø arm og skulder. Jagende smerter. også natlige. Kommer i bestemte stillinger, f.x når skal tørres sig, sætte i bakgear, løfte arm over vandret. oplever svaghed/nedsat kraft i hø arm. Startede lidt pludseligt for 3-4 mdr siden. Har forsøgt fys uden held. Også lidt begyndende på højreside nu. Pt har tidligere arbejdet som [erhverv]. Obj: normal trofik, normal bevægelighed med smerter ved løft over vandret, nedsat kraft ved abduktion. Pos chicken wing. Pos. foramen kompressionstest. Direkte øm svt rotatorcuff musk. Obs rotator cuff -skade. Henv O-amb."

Af MR scanning af 16/7 2015 fremgår bl.a.:

"MR-scanning af: Højre skulder
Undersøgelsesdato: 16/ 7-1 5
…
MR-beskrivelse: Undersøgelsen er kørt med rutinesekvenser.

Der er en del ødem af supraspinatussenen anteriort og der er oprullede fibre, og må repræsentere en partiel læsion. Der er ruptur af bicepssenen med væske i sulcus og omkringliggende ødemdannelse. Der er entesopati svarende til subscapularissenen, men ingen ruptursuspekte forandringer. Der er ingen signalændringer svarende til infraspinatussenen. Der er ledansamling. Labrum er med ensartet lavsignal på alle sekvenser og der er ingen sikre læsioner. Der er artrose svarende til AC-leddet med udtrækninger og ødemdannelse.

Konklusion: Partiel læsion af supraspinatussenen
Ruptur af bicepssenen
Entesopati svarende"

Af Speciallægeerklæring af 23/11 2015 fra speciallæge i ortopædisk kirurgi fremgår bl.a.:

"**Resume og konklusion**
…
Patienten har betydelige daglige gener fra den højre skulder. Både i form af smerter, indskrænket bevægelighed og nedsat kraft i ekstremiteten. Symptomerne er specielt til stede, når han skal løfte armen op over vandret og foretage rotationer i skulderen og har således svært ved at få hånden op bag hovedet og til lænden. Det besværliggør almindelige daglige gøremål, såsom at rede sit hår eller tørre sig efter toiletbesøg. Generne er primært til stede ved belastning, men der er også natlige gener, således at han dagligt vågner om natten pga. smerter i skulderen. Af og til er der også snurrende fornemmelse ud I hånd og fingre, disse dog ikke konstante.

Det vurderes ud fra undersøgelsen, at der er en relevant sammenhæng mellem de fremsatte klager og de objektive fund. Det vurderes sandsynligt, at patientens skader er forårsaget af de 2 skuldertraumer i januar måned 2015. Patienten har ikke tidligere haft gener fra eller skader af venstre skulder eller overarm før aktuelle ulykkestilfælde. Det vurderes således, at der ikke har været øvrige foregående gener eller konkurrerende lidelser, der er blevet påvirket eller forværret ved uheldet eller haft indflydelse på patientens nuværende helbredstilstand. Prognosen må siges at være usikker, da der ikke har været fremgang I patientens symptomer siden skaden i januar måned. Han kunne formentlig have gavn af yderligere fysiurgisk træning, og hvis dette ikke har effekt vil en ny ortopædkirurgisk vurdering af om patienten kunne have gavn af en kikkertundersøgelse med oprensning/dekompression være relevant. Med baggrund i de skader patienten har pådraget sig, så vil man dog ikke ved en sådan operation kunne garantere ham fuld smertefrihed og fuld bevægelighed i skulderen igen."

Af journalnotat fra ortopædkirurgisk afdeling fremgår bl.a.:

"**08-08-2016 Forundersøgelse**
…
Aktuelle:
[Klageren] er omvisiteret fra … med hø.sidigt skuldersmerteproblem. Han beskriver, at han var udsat for et par skader i 2014. Han blev us. og udredt i [by] i jan. 2015, og blev dengang også til-

budt operation på mistanke om seneskade i hø. skulder. Han afslog tilbuddet, fordi han var bekymret for de risici, der kunne være forbundet med indgrebet, og fordi han i samme omgang også gennemgik øjenoperation. Han er dog ikke blevet ret meget bedre i skulderen, generne bliver gradvist værre, han har natlige smerter og uro, besvær med at bruge armen udfra kroppen over vandret, og klinisk har han rotator cuff læsion.
…
15-08-2016 Billeddiagnostik
[…]
Der er sendt følgende til pt.:
'Hej […]
Der er nu svar på den skanning, du har fået lavet af din skulder. Den viser at du har en skade på din bicepssene, som er helt læderet. Derudover har du også skade på dine sener i rotatormanchetten og tydelig indeklemning med væske i både leddet og i slimsækken. Der er derfor god grund til at gentage tilbuddet om en kikkertoperation på din skulder til præcis kortlægning og behandling af skaderne i samme seance. Hvis du er interesseret i operationen, er du velkommen til at tage kontakt til vores booking og bestille en tid. Du vil så også møde mig til en snak inden operationen på operationsdagen.'
…
12-12-2016 Kontrol
[…]
Diagnosekoder:
DS460 Læsion af rotatormanchet
TUL1 højresidig

Aktuelt
[Klageren] er undersøgt og udredt her tidligere. Han har formentligt total ruptur af skulderens supra og infraspinatussene, daglige smerter, som er belastningsudløste, men også smerter i hvile med svært nedsat bevægefunktion og kommer ikke over 45° i fremadfleksion og abduktion. Har ikke mulighed for aktivt at løfte armen over vandret. Han klarer sig sådan nogenlunde i hverdagen, men selvfølgelig med ret betydeligt mén. Jeg kan ikke med sikkerhed og risikofrit tilbyde kirurgi, som kan løse smerte- og funktionsproblemet.
…
07-02-2017 Kontrol
Aktuelt:
Pt. var her i december måned med skuldersmerteproblematik og der er tale om en langvarig skade med ruptur af skulderens senemanchet. Pt. har ikke fået det bedre hen over julen og nytåret og han overvejer stadig operationstilbudet. Han har en verserende forsikringssag og jeg synes, at han skal få indsendt sine papirer. Han har en reel méngrad."

Af udtalelsen af 8/11 2017 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår bl.a.:

"Vi vurderer:
Det varige mén er 12 procent
…
Vurdering af varigt mén
Vores lægekonsulent med speciale i ortopædkirurgi har deltaget ved vurderingen af det varige mén.

Vi har foretaget en samlet vurdering af det varige mén for hændelsen den 3. januar 2015 og den 19. januar 2015.

Grundlaget for vores vurdering:
- [Klageren] fik den 19. januar 2015 en slibemaskine ned over højre skulder.
- [Klageren] væltede den 3. januar 2015 på cykel og slog højre skulder ned i underlaget.
- [Klageren] konsulterede egen læge den 19. januar 2015, hvor han klagede over smerter i højre arm samt ømhed af muskulaturen.

Ved vurderingen af det varige mén har vi lagt vægt på, at [klageren] aktuelt klager over daglige smerter om natten samt ved belastning.

Herudover har vi lagt vægt på, at der objektivt er konstateret nedsat bevægelighed, hvor højre skulder kan bevæges til 80 grader ved fremad-opad og udad-opad samt 1 centimeter muskelsvind på højre overarm.
Vi har fastsat det varige mén med udgangspunkt i vores vejledende méntabel:

Efter tabellens punkt D.1.5.3 vurderes skulder, med daglige belastningsudløste smerter og middelsvært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 90 grader, til 10 procent.

Vi vurderer, at [klagerens] aktuelle gener i højre skulder er af sværere karakter end angivet i ovenstående tabelpunkt og svarer til et varigt mén på skønsmæssigt 12 procent.

Vi vurderer derfor, at hændelserne den 3. januar 2015 og 19. januar 2015 samlet set har medført et samlet varigt mén på skønsmæssigt 12 procent."

Af udtalelsen af 24/1 2018 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fremgår bl.a.:

"I har den 9. november 2017 ønsket oplyst, om en række journalnotater er indgået i vores vurdering, herunder de objektive fund, som fremgår heraf.
…
Varigt mén
Det varige mén er fortsat 12 procent

Sagen har på ny været forelagt for vores lægekonsulenter med speciale i ortopædkirurgi med jeres bemærkninger og de lægelige oplysninger i sagen, herunder journalnotater af 12. december 2016 og 7. februar 2017, som også indgik i vurderingsgrundlaget ved vores tidligere udtalelse.

Det er herefter fortsat vores vurdering, at der skal lægges afgørende vægt på de objektive fund vedrørende bevægeligheden af højre skulder, som fremgår af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 23. november 2015.

Vi har herved lagt vægt på, at man ved objektiv undersøgelse den 16. juli 2015, hvilket er cirka 6 måneder efter ulykken, blandt andet fandt delvis skade på rotatorsenen (supraspinatussenen).

Ifølge journalnotat af 12. december 2016 mistænkte man på daværende tidspunkt total overrivning af rotatorsenen, og der beskrives bevægeindskrænkning i skulderleddet svarende til en fremad-opadføring og udad-opadføring på 45 grader.

> Vi vurderer på den baggrund, at der efter undersøgelsen den 16. juli 2015 og speciallægeundersøgelsen den 23. november 2015, er indtrådt forværring af skuldergenerne i form af yderligere nedsat bevægelighed.
>
> Da skader på bløddele i almindelighed ikke forværres i tiden efter tilstanden er blevet stationær, vurderer vi, at den yderligere nedsatte bevægelighed, som er beskrevet den 12. december 2016, med overvejende sandsynlighed ikke kan tilskrives aktuelle ulykke.
>
> Vi fastholder derfor vores udtalelse af 8. november 2017."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**2.1 Hvad forsikringen dækker**
> Forsikringen giver ret til erstatning ved et ulykkestilfælde. Ulykkestilfælde betyder en pludselig hændelse, der forårsager personskade.
> …
> For at få dækning skal der være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden. Ved vurderingen bliver der blandt andet lagt vægt på, om hændelsen – medicinsk set – er egnet til at forårsage personskaden, og om der er tidsmæssig sammenhæng mellem hændelsen og de relevante symptomers indtræden."

Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at han fik gener i sin højre skulder, da han den 3/1 2015 væltede på sin cykel, og slog højre skulder ned mod underlaget, og da han den 19/1 2015 fik en rensemaskine ned over sin højre skulder. Selskabet anerkendte klagerens skuldergener efter begge ulykkestilfælde, og udbetalte en samlet méngodtgørelse på 15 procent.

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse, og ønsker at få en méngodtgørelse på 25 procent. Klageren har oplyst, at det af journalnotatet af 12/12 2016 fremgår, at bevægelsesgraden i højre skulder kun er på 45 grader, og at bevægelsesgraden derfor ikke er på 80 grader, som der tidligere er lagt vægt på.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har i sin udtalelse af 8/11 2017 vurderet det varige mén til 12 procent. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har endvidere i sin udtalelse af 24/1 2018 fastholdt, at det varige mén er på 12 procent, idet "Der efter undersøgelsen den 16. juli 2015 og speciallægeundersøgelsen den 23. november 2015, er indtrådt forværring af skuldergenerne i form af

yderligere nedsat bevægelighed. Da skader på bløddele i almindelighed ikke forværres i tiden efter tilstanden er blevet stationær, vurderer vi, at den yderligere nedsatte bevægelighed, som er beskrevet den 12. december 2016, med overvejende sandsynlighed ikke kan tilskrives aktuelle ulykke."

Efter en gennemgang af sagen – herunder udtalelserne af 8/11 2017 og 24/1 2018 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, samt de lægelige oplysninger – kan nævnet ikke kritisere selskabets afgørelse.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på udtalelsen om méngraden af 8/11 2017 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, samt at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har fastholdt sin vurdering af méngraden i udtalelsen af 24/1 2018.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings